

Kernboodschappen en questions and answers (Q en A's)

De kernboodschappen zijn bedoeld om duidelijk te maken wat de Nationaal Coördinator en zijn dienst gaan doen. De motivering van de oprichting van de dienst en het werken met een breed en ambitieus programma moeten daarin de nadruk krijgen.

De lijst van Q en A's bevat mogelijke vragen van journalisten en andere betrokkenen en de antwoorden daarop.

Kernboodschappen

1. Eerst en voor alles een principeel punt: de verschuiving van private naar publieke, democratische gecontroleerde regie op de aanpak van de aardbevingsschade. Er is weinig vertrouwen in bestaande instanties. Krachtige publieke regie is dringend vereist gezien de ongekende (grote, complexe en langdurige) impact van de aardbevingproblematiek op het openbare leven in Groningen en de verwevenheid van de problematiek met het lokale, provinciale en landelijke bestuur.
2. In de Overheidsdienst werken gemeenten, provincie en Rijk intensief samen. De dienst werkt voor deze drie bestuurslagen en ook voor de waterschappen.
3. De nieuwe Nationaal Coördinator geeft met behulp van een nieuw te vormen Overheidsdienst leiding aan deze publieke regie, op basis van een overkoepelend en samenhangend meerjarenprogramma Aardbevingsbesteding en Kansrijk Groningen, dat in 2016 van start gaat.
4. Behalve om herstel, versterking en veiligheid van gebouwen gaat het daarbij ook om leefbaarheid, regionale economie en duurzaamheid. Dat is de meerwaarde van de Overheidsdienst en daarin onderscheidt de ambitie en de taak van de dienst zich ook van die van het Centrum voor Veilig Wonen (CVW).
5. Belangrijke taak van de NC en zijn dienst is het bevorderen van dialoog met inwoners over en het creëren van draagvlak voor het uitvoeringsprogramma, met daarbij een voorname rol voor de Dialoogtafel.
6. Een daarmee verwante taak is het bevorderen van de communicatie over het programma, waaronder het coördineren van de communicatie van de afzonderlijke overheden.
7. De verschuiving van private naar publieke regie heeft gevolgen voor de rol van de NAM en de aansturing van het Centrum voor Veilig Wonen (CVW) en opent de mogelijkheid dat ook andere partijen schadeherstel en preventie ter hand gaan nemen. De notitie Governance zegt daarover: "de uitvoering van werken aan woningen en gebouwen wordt door het CVW, woningbouwcorporaties, individuele eigenaren of monumentenorganisaties gedaan." Dit wordt de komende maanden verder uitgewerkt.

8. Gemeenten, provincie en Rijk behouden hun eigen verantwoordelijkheden. Zij voeden het programma van de Nationaal Coördinator en zijn Overheidsdienst en zij hebben ook het voortouw bij de uitvoering ervan.
9. De Nationaal Coördinator neemt geen verantwoordelijkheden over van overheden. De NC krijgt wel één belangrijke nieuwe en eigen verantwoordelijkheid: zorgen voor coördinatie, versnelling, verbreding, verbinding en verdieping, namens het gezamenlijke openbaar bestuur.
10. De Overheidsdienst krijgt vestigingen in Groningen en Den Haag. De hoofdvestiging komt in Groningen.
11. Management van verwachtingen: Het jaar 2016 is het eerste jaar waarvoor de Nationaal Coördinator een programma kan opstellen. Het herstellen en versterken van gebouwen gaat niet opeens sneller en beter. Het CVW staat daar nog voor aan de lat, op dit moment nog aangestuurd door de NAM.
12. Over de financiering van het programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen moeten nog nadere afspraken worden gemaakt, op basis van het eerste meerjarenprogramma, dat volgens plan dit najaar gereed is. Vooral nog is geen extra budget beschikbaar, bovenop al eerder vastgestelde budgetten. Dat kan veranderen op basis van onderzoeken die momenteel lopen naar onder meer nieuwe richtlijnen voor de bouw (NPR) en op basis van het programma van de NC.

Te verwachten vragen en antwoorden daarop (Q en A's)

Vragen en antwoorden voor de minister levert EZ. Het kan zijn dat hieronder vragen en antwoorden zijn die hiermee overlappen. Dat moet nog worden afgestemd.

Algemeen

Wat is de meerwaarde van de Nationaal Coördinator en zijn dienst ten opzichte van de huidige aanpak van de aardbevingsproblematiek?

Antwoord: NC en dienst gaan zorgen dat de democratisch gekozen besturen van gemeenten, provincie en Rijk gezamenlijk gaan bepalen welke maatregelen nodig zijn bij de aanpak van schade. Nu bepalen de NAM en het door de NAM opgerichte Centrum voor Veilig Wonen dat.

Wat zijn de kerntaken van de NC en zijn dienst?

- 1 Voorbereiden en coördineren uitvoering programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen.
2. Het stroomlijnen en versnellen van procedures, regelingen en vergunningen, met als doel het versnellen van de aanpak van aardbevings schade en gebiedsontwikkeling,
3. Geschillenbeslechtiging
- 4..Het bevorderen van kennisontwikkeling en kennisdeling.
- 5.Het bevorderen van ruimtelijke kwaliteit bij versterking en gebiedsontwikkeling, onder meer met behulp van een Kwaliteitsteam (Q-team) dat moet toezien op het behoud en de versterking van cultuurhistorische waarden die worden bedreigd door de aardbevingen.

Hoe zijn het Instellingsbesluit voor de NC en de Overheidsdienst en afspraken over de wijze van besturen ervan tot stand gekomen?

Beide zijn voorbereid door kwartiermaker Hans van der Vlist, die daarbij is ondersteund door een vertegenwoordigers van de gemeenten, de provincie, het ministerie van EZ en twee onafhankelijke adviseurs. Bij deze voorbereidingen zijn de ervaringen met het Deltaprogramma, de wederopbouw van de wijk Roombeek in Enschede en de stads- en dorpsvernieuwing betrokken.

Een regionale stuurgroep van de twaalf betrokken gemeenten, de CdK en gedeputeerde van de provincie Groningen heeft gezorgd voor de bestuurlijke inbreng van gemeenten en provincie.

Werkt de NC onafhankelijk van kabinet en ministeries?

De minister van EZ is bestuurlijk verantwoordelijk voor de NC. De NC kan zelf voorstellen doen aan de onderraad van de Ministerraad, de colleges van Gedeputeerde Staten en Burgemeester en wethouders. Op verzoek van de Eerste of Tweede Kamer kan hij het woord voeren in de Eerste of Tweede Kamer, om toelichting te geven of vragen te beantwoorden. De NC stelt zelfstandig zijn werkprogramma op.

De NC is ambtelijk ondergebracht bij het ministerie van Economische Zaken, maar valt niet onder de ambtelijke leiding van het ministerie en onderhoudt zelfstandig contacten met de minister. Hij geeft zelfstandig leiding aan de nieuw op te richten Overheidsdienst.

Werkt de NC onafhankelijk van de NAM?

De NC werkt volledig onafhankelijk van de NAM en is geen verantwoording verschuldigd aan de NAM. De minister van EZ maakt op basis van het goedgekeurde programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen afspraken met de NAM over de financiering ervan.

Voor hoe lang is de NC aangesteld?

Voor vijf jaar en is eenmaal hernoembaar.

Hoeveel dagen per week gaat de NC aan de slag bij de Overheidsdienst?

Vijf dagen per week CHECK exacte ANTWOORD

Wat is het budget van de NC en zijn dienst?

Antwoord in miljoenen euro's

Waar komt het hoofdkantoor van de Overheidsdienst?

In de provincie Groningen. Naar een geschikte plaats en een geschikt gebouw wordt nog gezocht. Dan wordt later dit voorjaar bekend. De dienst krijgt daarnaast een vestiging in Den Haag.

Wat gaat de Overheidsdienst in Groningen doen?

In nauw overleg met de regio voorbereiden en uitvoeren van het programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen

Wat gaat de Overheidsdienst in Den Haag doen?

Afstemmen tussen de betrokken departementen (onder andere EZ, Infrastructuur en Milieu, Binnenlandse Zaken, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Veiligheid en Justitie) en het ontwikkelen van benodigde financiële en juridische instrumenten, onder meer vereist voor de bekostiging van het programma van de NC.

Hoeveel mensen komen er te werken bij de Overheidsdienst.

Dat is nog niet bekend. De eerste gedachten gaan in de richting van 100 – 150 mensen. Het overgrote deel daarvan gaat in Groningen werken, een klein deel in Den Haag. Meer duidelijkheid verwachten we in de tweede helft van 2015.

Wanneer begint de nieuwe Overheidsdienst?

1 juni. Het is een organisatie in opbouw. De gezamenlijke overheden zetten er de schouders onder. De werving en selectie van personeel kan nu beginnen. De verwachting is dat in de zomer de leidinggevende functies zijn ingevuld en dat de dienst eind 2015 op volledige sterkte is

Wat gaat de NC verdienen? ANTWOORD

Gemeenten en bewoners

Wat merken inwoners van Groningen van de komst van de Nationaal Coördinator en de oprichting van de Overheidsdienst? Gaat de aanpak van schade nu sneller?

1 Eind 2015 moet het programma Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen klaar zijn. In samenwerking met inwoners krijgt dat vorm. Dat programma start in 2016. Tot die tijd moeten inwoners die schade hebben zich nog steeds melden bij het CVW, dat is ingesteld door de NAM.

2 Vanaf 2016 kan dat veranderen. Dat wordt nog uitgewerkt, maar de bedoeling is dat de NC dan mede de werkzaamheden van het CVW gaat bepalen. Bijvoorbeeld de prioritering van de aanpak van woningen. De bedoeling is ook dat bewoners voor de aanpak van schade bij anderen terecht kunnen en niet meer uitsluitend zijn aangewezen op het CVW.

3 De NC zoekt actief de dialoog en gaat het gesprek aan met inwoners van Groningen en hun wensen en zorgen betrekken bij het opstellen van zijn programma. Daar wordt de Dialoogtafel ook nauw bij betrokken.

Hoe krijgen de gemeenten invloed over het programma van de NC?

Het programma wordt voorbereid door de directie Groningen van de Overheidsdienst, die ook de uitvoering ondersteunt. Gebiedsteams gaan hier per gemeente of per cluster van gemeenten plannen voor maken. De gebiedsteams staan onder ambtelijke leiding van de Overheidsdienst. In de teams werken altijd mensen van de gemeenten en eventueel ook de provincie. Deze gebiedsteams zijn na goedkeuring van de plannen opdrachtgever voor de mensen en organisaties die het echte werk doen. Dat kunnen woningbouwcorporaties zijn, of CVW, monumentenorganisaties, eigenaren-bewoners, waterschappen, Gasnet, etc. De bestuurlijke leiding van de gebiedsteams komt in handen van een lokale stuurgroep, onder leiding van een bestuurder van de gemeenten.

Ten slotte: bij de inrichting van de Overheidsdienst zullen waar mogelijk medewerkers van gemeenten en provincie worden ingezet.

Hoe krijgen inwoners invloed op het programma van de NC?

Per gemeente of cluster van gemeente komt er een lokale adviesgroep, met daarin vertegenwoordigers van bewoners. Deze adviesgroep krijgt een zwaarwegende stem bij het opstellen en uitvoeren van de gebiedsplannen. Samen met de Dialoogtafel wordt dit nog verder uitgewerkt

Wat gebeurt er met de regeling waardevermeerdering van woningen (4.000 euro subsidie op duurzaamheidsmaatregelen aan woningen met meer dan 1.000 euro aardbevingschade in 11 gemeenten)

Die geldt in de huidige vorm in ieder **geval tot 1 oktober 2015.CHECK** In overleg met de Dialoogtafel wordt gewerkt aan een definitieve regeling.. De inhoud daarvan is nog niet bekend.

Wat gebeurt er met de Dialoogtafel?

Dat gaat de NC bespreken met de Dialoogtafel. Zijn uitgangspunt daarbij is dat dialoog met de samenleving van groot belang is voor de aanpak van de aardbevingsproblematiek en dat hij graag gebruik wil maken van de ervaring van de Dialoogtafel hiermee. Daarnaast wacht hij de evaluatie van het functioneren van de Dialoogtafel af die de Rijksuniversiteit Groningen deze zomer verzorgt.

Waar en wanneer kunnen inwoners de NC bereiken?

Vanaf 1 juni begint de NC aan zijn werk. Naar een kantoor in de provincie Groningen wordt nog gezocht. In de loop van mei is daar meer over bekend. In de tussentijd kunnen bewoners terecht bij hun gemeente (voor alle vragen over de NC en de Overheidsdienst), bij het CVW of de NAM (voor schade) of bij de Ombudsman gaswinning (voor bemiddeling).